1835. No. 1.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 1 Januarij.

Deze Courant, die geregeld 3 maal in de week wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is, voor den prijs van *f* 12 in het jaar, bij alle Boekverkoopers en Postkantoren in het geheele Rijk te bekomen. — Voor *Buitengewone Couranten* of *Bijlagen* wordt den geabonneerden niets afzonderlijk in rekening gebragt.

OVERZIGT DER GEBEURTENISSEN VAN HET JAAR 1834.

Het jaar 1834 was, *over het geheel*, zoowel wat de natuur, als de staatkundige wereld betreft, rustig en aangenaam. Na het bedaren der bulderende orkanen, waarmede het aanving, genoten wij een voorjaar, zoo liefelijk, eenen zomer zoo warm, bestendig en bekoorlijk, als vele jaren dien niet hadden opgeleverd. Slechts de overmaat der hitte was hinderlijk, en, voor de gezondheid der ingezetenen, in de gevolgen gansch niet voordeelig. Alleen bij het begin van den herfst, in de helft van October, woedde meer dan één geweldige storm, die ontzettende schade, vooral op zee, heeft veroorzaakt; en de gezondheid der ingezetenen, zoo als wij reeds zeiden, leed, op sommige plaatsen, zeer door vernielende koortsen en andere ziekten. Nogtans besloot een bij uitstek zachte voorwinter het jaar, en weerlegde, in verband met den zomer beschouwd, het gevoelen der zulken, die denken, dat de Aarde oorspronkelijk een gloeijende steen uit de zon is, wiens schuim, bij het zieden, tot planten, dieren en menschen geworden is, en, die eindelijk, van jaar tot jaar verkoelende, onbewoonbaar zal worden.

Zóó was ook de staatkundige toestand van *Europa* over 't algemeen rustig en vreedzaam. Wel is waar, bleven er nog sommige vraagstukken onafgedaan, zoo als dat van *Spanje* en *Belgie*: doch zelfs het *statu quo*, hoe lastig ook voor vele staten, vooral voor den onzen, door de onmogelijkheid, om onze algemeen gewenschte bezuinigingen in te voeren; het vreedzame *statu quo* bleef in stand door de wijsheid en gematigdheid der staatslieden, die aan het hoofd der volken stonden, en zich, noch door de *revolutionnairen*, noch door de *legitimisten*, tot oorlog lieten verleiden. In weerwil van het geschreeuw, daartegen door die twee uitersten aangeheven, hebben zich de ministers van *Oostenrijk*, *Rusland*, *Pruissen*, *Frankrijk* en zelfs van *Engeland*, door de bewaring des vredes, aanspraak op de erkentelijkheid verworven van elk, die zich nog de ijsselijkheden van den twee en twintigjarigen oorlog der omwenteling voor den geest brengt.

In het *Spaansche* schier-eiland hadden dit jaar de merkwaardigste veranderingen plaats.

De langdurige, bloedige en onmenschelijk gevoerde strijd der beide broeders uit het huis van *Braganza*, werd, eindelijk, ten voordeele van den oudsten, of liever van deszelfs dochter, beslist. Daartoe strekte een viervoudig *verbond*, door *Frankrijk* en *Engeland* met de regering der koningin-regentesse van *Spanje* en den prins-regent van *Portugal* gesloten. Die regentesse, weduwe van FERDINAND VII., bekleedde, volgens de jongste beschikkingen diens konings, het oppergezag, in naam harer minderjarige dochter ISABELLA, die, bij afschaffing der *Salische* wet, tot koningin was verklaard; eene daad van zeer twijfelachtige wettigheid, daar de broeder van FERDINAND, CARLOS, die volgens de oude (*Salische*) wet had moeten regeren, zijn, door de geboorte, verkregen regt geenszins had opgegeven, maar veeleer eenen altijd nog talrijken aanhang telde, die voor hem, in het Noorden van *Spanje*, streed, terwijl hij zelf plegtig tegen die verandering in de erfopvolging had *geprotesteerd*. CARLOS zelf was naar *Portugal* tot don MIGUEL uitgeweken; daarop door de regentesse CHRISTINA van al zijne *eventueele* regten op de erfopvolging verstoken verklaard; en nu poogden de, toen nog eng verbondene mogendheden, *Frankrijk* en *Engeland*, den oorlog, die vooral op de grenzen van *Frankrijk*, en in het Oosten van *Portugal* plaats had, door hunne tusschenkomst te doen eindigen. Nogtans wilden zij niet openlijk tusschen treden: slechts middellijk wilden zij de zegepraal der *constitutionnelen*, of voorstanders der partij der twee jeugdige vorstinnen, begunstigen. In *Portugal* gelukte hun de volledige zegepraal: MIGUEL, wiens aanhangers in het Noorden uit *Beira* verdreven werden, moest zijne versterkte legerplaats te *Santarein* (*Santarem*) verlaten, zich zuidwaarts van de *Taag*, naar *Alemtejo*, begeven, en werd aldaar weldra omsingeld en tot de overgave gedwongen. Don CARLOS bevond zich in zijn hoofdkwartier; en aan beide vorsten werd spoedig, onder voorwaarde van een onmiddellijk vertrek uit het schier-eiland, en belofte van hetzelve nimmer weder te zullen betreden, de vrijheid en toezegging van een jaargeld geschonken. MIGUEL begaf zich naar *Italië*, CARLOS naar *Engeland*, van waar hij echter, na een kort verblijf, ontsnapte, en zich, door *Frankrijk* heen, waar hij, door de te onregt vermaarde politie, in de geheele lengte des Rijks niet herkend werd, tot de zijnen in het leger der *Pyreneën* begaf.

Intusschen had geheel *Portugal* don PEDRO gehuldigd, maar zich door gruwelijke wreedheden tegen de *Miguellisten* bezoedeld. Weldra overleed de regent, een man van aanleg, doch wiens opvoeding deerlijk verwaarloosd was, in den bloei zijner jaren, na beurtelings stadhouder van *Brazilië*, opstandeling tegen zijnen vader, keizer, balling in *Frankrijk*, gebieder over het *Azorische* eiland *Terceira*, en, in naam zijner dochter, regent van *Portugal*, doch langen tijd slechts te *Oporto*, daarna ook te *Lissabon*, eindelijk door het geheele land erkend te zijn. Zijne dochter is verloofd met den hertog van *Leuchtenberg*, zoon van EUGENIUS BEAUHARNAIS en broeder harer stiefmoeder.

In de *Pyreneën* bleef de oorlog nog altijd voortduren; want hier streden de voorstanders van don CARLOS, geenszins, zoo als sommigen denken, voor zijne zaak alleen, maar voor de *privilegien*, welke de landschappen *Guipuzcoa*, *Alava* en *Biscayen* aan de eene, *Navarra* aan de andere zijde, boven het overige van *Spanje*, bezaten, doch die de *constitutionnelen* der koningin, volgens den gewonen regel van *alles gelijk te maken*, niet wilden erkennen. De partij van 1820 naderde al meer en meer haar doel; de gematigde koningsgezinde minister ZEA werd door den gematigd *constitutionnelen* MARTINEZ DE LA ROSA, gelijk deze door den meer driftigen TORENO vervangen. In het bestuur des legers was RODIL, in den *Amerikaanschen* vrijheidsoorlog beroemd door zijne heldhaftige verdediging van *Callaö*, doch meer berucht door onmenschelijkheden (zijn zwaard en zijne brandfakkel spaarden niemand) dan vermaard door overwinningen op den zoo dapperen als behendigen, en in den oorlog van het gebergte bedrevenen ZUMALA-CARREGUY, veldheer van CARLOS, tegen wien zelfs de bekende MINA, in wien de koningin eenen hevigen *revolutionnair* met het oppergezag des legers bekleedde, tot nog toe weinig vermogt. De oorlog werd gevoerd even als die tegen de *Franschen* in 1808 — 1814; het is een gebergte-krijg, waarin ongeregelde benden, *Guerilla's*, de hoofdrol spelen.

Ondertusschen heeft *Spanje* door een staatsbankeroet meer aan zijnen goeden naam, en daardoor aan zijn krediet verloren, dan het wezenlijke voordeelen heeft erlangd. Immers, het heeft slechts *een derde* der schuld uitgeschrapt, maar — hetzij veel of weinig — het beginsel van *heiligheid* en *onschendbaarheid* der schuld is geschonden.

In *Italië* is dezelfde toestand, onder *Oostenrijks* magtige bescherming, gebleven. *Ancona* blijft nog steeds door de *Franschen* bezet. Het Rijk van *Napels*, hetwelk eenigzins tot hervormingen in het staatswezen overhelde, schijnt, door ondervinding van de ontijdigheid derzelven, of door waarschuwingen van een magtiger hof, daarvan geheel teruggekomen te zijn.

In *Frankrijk* is de gematigde staatspartij, doch niet zonder veelvuldige slingeringen, aan het roer gebleven. De maarschalk SOULT, in den raad der ministers magtige vijanden hebbende, moest zijnen post den maarschalk GERARD inruimen, die, door het stemmen vóór de *amnestie*, of algeheele kwijtscheldiug van staatkundige misdrijven, welke de koning onraadzaam achtte, mede moest aftreden. Daarop ontstond in den ministerraad tweespalt, die door de ontbinding van denzelven (al of niet noodzakelijk, dat is de vraag!) werd gevolgd. Er ontstond nu een ministerie, uit zonderlinge bestanddeelen zamengesteld, waarin zich, behalve den ouden hevigen *Bonapartist* en oogendienaar van NAPOLEON, MARET BASSANO, weinig bekende namen bevonden. Doch, daar de koning spoedig inzag, dat hunne waarschijnlijk *revolutionnaire* en oorlogzuchtige inzigten met de zijne streden, zond hij hen, reeds na *drie dagen*, terug, en herriep zijne beproefde vrienden, de *doctrinaires*, in welken *Europa* eenen waarborg voor den vrede ziet, in het bewind. Zij hebben ruiterlijk hunne staatkunde: *weerstand tegen de omwentelaars*, aan den dag gelegd, en, eere zij der *Fransche* kamer! zij hebben die staatkunde, met eene groote meerderheid, voor de hunne verklaard.

In *Duitschland* werd weinig zigtbare verandering bespeurd; doch met eenen bedaarden, hoewel vasten tred arbeidden de regeringen aan de uitroeijing, althans aan het besnoeijen der *revolutionnaire* beginselen. Eene vertwijfelde poging der verdwaasde omwentelaars te *Frankfort*, grootendeels door vreemdelingen aangestookt, werd in de geboorte gesmoord. *Hessen-Darmstadt* en *Keur-Hessen* hadden met hunne landstenden vele moeijelijkheden, die het eerste voor de derdemaal vruchteloos deed uiteengaan. De bijeenkomst der ministers te *Weenen* scheidde, zonder iets van hare werkzaamheden bekend te maken. Eerst tegen het einde des jaars vernam men twee staaltjes daarvan: de regtbank van *scheidslieden* tusschen de regeringen en stenden der *Duitsche* verbondsstaten en de breideling van de vrijheid der hoogescholen en van die der drukpers. *Pruissen* breidt intusschen het *Duitsche* tolstelsel, waarvan die mogendheid het middelpunt is, hoe langer hoe meer uit, en zal het weldra over geheel *Duitschland*, met uitzondering van *Hanover*, misschien de Hanzesteden, en van *Oostenrijk*, hebben tot stand gebragt.

Oostenrijks vreedzame staatkunde, zich aan geene mogendheid bij uitsluiting hechtende, maar overal bemiddelende, ten einde den vrede en den gevestigden staat van zaken te handhaven, vindt bij zijne *Duitsche* onderdanen meer gehoorzaamheid uit liefde, bij zijne *Italiaansche* uit dwang, dan bij zijne *Hongaarsche*, waar het, in eigenlijk *Hongarijen* en in *Zevenbergen*, nog al tegenstand vindt.

Polen is gedwee, en heeft den magtigen Heerscher, van het Noorden, bij zijne terugkomst uit *Berlijn* over *Warschau*, met luide jubeltoonen (zoo die niet voorgeschreven of gekocht waren) ontvangen. Maar in alle gevallen verdient 's mans edel vertrouwen in de natie bewondering, daar hij zich, ongewapend, en zonder bedekking, in een open rijtuig, te midden der nog onlangs zoo vijandige hoofdstad waagde. Over zijne komst te *Berlijn* zullen wij nader spreken.

Het *Russische* Rijk is in zijne zuidelijke, anders meest vruchtbare gewesten, bezocht door een misgewas, hetwelk, zonder de wijsheid der regering, die alles tot verzachting deed, zeer ligtelijk tot gemor en opstand had kunnen aanleiding

geven. Immers dergelijke *stoffelijke* redenen (gelijk men ze tegenwoordig noemt) hebben dikwijls oproeren, vooral bij eene zoo groote verwijdering van de hoofdstad, te weeg gebragt. Thans schijnt dit gevaar verdwenen te zijn. De *Porte* is meermalen door *Frankrijk* en *Engeland* aangezocht, haar verbond met *Rusland*, hetwelk aan die mogendheid ongetwijfeld een overwigt geeft, te verbreken; doch heeft, teregt beseffende, dat *Ruslands* bescherming voor haar de meeste waarde heeft, die aanzoeken van de hand gewezen. Nog altijd heerscht er bij *Turkije* spanning tegen den *Egyptischen* pacha, die zich met de daad onafhankelijk betoont, hoezeer dan ook in naam nog onderdaan en leenman der Porte wegens *Syrië*; een landschap, hetwelk, door herhaalde opstanden, getoond heeft, zijn drukkend bestuur moede te zijn. Gaarne zou de Sultan hiervan gebruik maken tot hernieuwing van zijn gezag in dat hoogstbelangrijke land, doch de *Europesche* mogendheden, *Rusland* niet uitgezonderd, vreezende, dat de oorlogsvlam, eenmaal in *Azië* aan het blaken, naar *Europa* zou kunnen overslaan, doen hunne uiterste pogingen, om te verhinderen, dat de aanzienlijke toerustingen te *Konstantinopel*, zoowel te land als ter zee, en de tegenwoordigheid van een *Turksch* leger op de *Syrische* grenzen, dien krijg niet doen uitbarsten. Bij al deze zaden van twist, in het Oosten, komt nu ook nog de dood des konings van *Perzië*, FETH-ALI *Schach*, na eene regering van acht en dertig jaren. Daar het regt tot de opvolging in het Oosten nimmer geregeld is, en nu vooral, na den dood van den kroonprins, ABBAS MIRZA, aan vele mededingers een ruim veld biedt tot heerschzuchtige ontwerpen, zoo geeft dit eensdeels voor *Rusland*, anderdeels voor de *Engelsche Oostindische* maatschappij, *Perzie's* naburen ten Noord-westen en Zuidoosten, middelen, om hunnen wederzijdschen invloed te doen gelden. Men ziet, dat er tegenwoordig niet meer van een *evenwigt van Europa*, maar van een *evenwigt der wereld* moet worden gesproken.

Een ander nabuur van *Rusland* ten westen, *Zweden*, heeft dit jaar met oneenigheden tusschen de regering en de volksvertegenwoordiging (den rijksdag) te worstelen. Deze laatste staat op het punt, eenen minister, wegens eene daad van bestuur, in staat van beschuldiging te stellen en dus de gestrengste beginselen der nieuwere staatkunde werkdadig toe te passen. Ook heeft de rijksdag verscheidene voorslagen der regering tot versterking van sommige punten des lands van de hand gewezen.

In *Denemarken* ziet men eenen onbepaalden heerscher het geluk des lands bevorderen. Geene blijken van morrend ongenoegen, en stille, niet in het oog springende, maar vrij algemeene welvaart zijn het loon der welwillende pogingen van FREDRIK VI. Hij heeft echter tot het invoeren eener vertegenwoordiging van landstenden hope gegeven.

Een geweldig contrast met dit stille volksgeluk maakt de toestand van *Zwitserland*. Hier hebben de *radicale* volks- en staatshervormers hunnen hoofdzetel opgeslagen, bepaaldelijk in het kanton *Bern*. Van hier hebben zij eene even vermetele als onzinnige poging gedaan, om de omwenteling ook naar *Piëmont* over te brengen. Deze poging liep (daar de volken eindelijk die dolle proeven beginnen moede te worden) even slecht en even spoedig af als die te *Frankfort*, maar zij wekte de aandacht der mogendheden en deed van *Zwitserland* de wegzending dier woelgeesten, vooral der *Polen*, eischen, waartoe eindelijk schoorvoetend, vooral van de zijde van *Bern*, op welks grondgebied die omwentelaars zich onthielden, besloten werd. Niet zonder bezorgdheid ziet men in dit jaar de voorzitting van dat kanton bij het eedgenootschap te gemoet, en vreest voor eene verandering der verbondsacte, waartoe de groote raad van *Zurich* zich reeds geneigd heeft verklaard.

Met uitzondering van zulke over het geheel kleine volken, scheen de staatkundige hemel tot in den herfst van 1834 vrij helder, toen onverwacht eene verandering daaraan voorviel, die misschien tot een onweder kan aanleiding geven. Reeds vroeg had de bekende lord GREY zijn afscheid van het staatstooneel genomen, omdat hij geene mogelijkheid zag, den wagen der binnenlandsche staatkunde van *Groot-Brittanje* staande te houden op de helling, op welke hij en zijne vrienden denzelven gebragt hadden. De hervormingswet was aangenomen en in werking gebragt, maar de *radicale sloopers* waren daarmede geenszins te vreden. Zij, vooral de Ier O'CONNELL en zijne aanhangers, verlangden wetten en maatregelen, die den ondergang der geheele Protestantsche kerk in *Ierland* zouden hebben ten gevolge gehad, en waarvan de veranderingen in de kerk van *Engeland* het onmiddellijk gevolg zouden geweest zijn. De koning van *Engeland* had reeds bij een gehoor aan de bisschoppen, die hierover ongerustheid te kennen gaven, ten stelligste verklaard, dat hij de kerk aan geene pogingen van nieuwigheidszoekers ter prooije zou geven. De pairs verwierpen een voorstel ter aanwending der inkomsten van de *Iersche* kerk tot einden, vreemd aan de eeredienst. Lord GREY, tusschen de *tories* en *radicalen*, die hij wel eens tot middel gebruikt had, maar geenszins beminde, beklemd, leidde zijnen post, als hoofd van het ministerie, neder. Zijn opvolger, lord MELBOURNE schaarde zich dadelijk niet alleen aan de zijde der *radicalen*, maar men begon van de zijde der ministers zelfs O'CONNEL te vleijen, die, in zijnen overmoed, meester van het volk, zoo hij waande, meester zelfs der ministers, de nederige pligtplegingen van dezen verachtte, en steeds klimmende eischen deed. Maar hij had op eene staatsmagt, die hij misschien als eene nul beschouwde, niet gerekend, — op den koning.

Deze had met groote ontevredenheid gezien, hoe ver de ministers, na het afscheid van lord GREY waren gegaan. Hij herinnerde zich zijne pligten als handhaver der bestaande staatsinrigtingen. Eer iemand, behalve misschien de ingewijden in het welbewaarde geheim, zulks konden verwachten, werd lord MELBOURNE en zijne vrienden *weggezonden*, en de groote overwinnaar der revolutie ten behoeve der maatschappelijke orde te *Waterloo*, WELLINGTON, bekwam bijna onbepaalde volmagt ter vorming van een ministerie. Zijn eerste werk was de terugroeping van *sir* ROBERT PEEL, den gematigden verdediger van het bestaande, uit *Italië*. Deze snelde uit *Rome* naar *Londen*, en de vorming van een ministerie, uit louter *tories* bestaande, was daarvan het eerste gevolg. PEEL had gewenscht, ook eenige gematigde *whigs* onder zijne medearbeiders op te nemen, doch deze, vooral de bekwame staatsman en redenaar STANLEY, wezen zulks, om onbekende redenen, van de hand. Wilde men dus geene *radicalen* opnemen (hetzelfde als of men den staat den giftbeker had doen drinken!) zoo *moest* men zich wel tot louter *tories* bepalen. Dit is geschied, en deze omkeering der *Engelsche* staatkunde heeft in geheel *Europa* eenen verbazenden indruk gemaakt.

Gelijktijdig met deze verandering in het *Engelsche* ministerie, had de herstelling der *doctrinaires*, waarvan wij boven spraken, plaats: waardoor aan de partij der beweging daar te lande de doodsteek gegeven werd, en verscheen Keizer NICOLAAS van *Rusland*, geheel onverwacht, te *Berlijn*. Deze spoedige overkomst, gevolgd door die van verscheidene *Duitsche* vorsten en gezanten, wekte sterk de aandacht op: kort daarna werd het besluit tot eene regtbank van scheidslieden, waarvan wij boven spraken, afgekondigd. Z. K. H. de Prins *van Oranje* verscheen te *Berlijn* en vergezelde zijnen Keizerlijken Schoonbroeder bij diens vertrek naar de *Pruissische* grenzen. Dit alles bragt men met de verandering van het *Engelsche* ministerie in verband en vermoedde daaruit, onder anderen, eene *crisis* in de *Hollandsch-Belgische* zaken.

Terwijl in *België* handel en vertier kwijnde en het *Brusselsche* gemeen zijnen haat tegen *Holland* en onzen Koning bot vierde door de geheele plundering en gedeeltelijke verwoesting van *zestien* meest zeer aanzienlijke woningen van zoogenaamde *Orangisten*, die niets gedaan hadden dan paarden, het *eigendom* van Z. K. H. den Prins van *Oranje*, voor denzelven weder aan te koopen: — terwijl naderhand *alle* die plunderaars, schoon hunne misdaad stellig bewezen was, door de regtbanken *geheel vrij gesproken werden*, heerschten in ons vaderland orde, rust en ondergeschiktheid bij onbelemmerde vrijheid van drukpers; slechts één boekhandelaar werd van misdadige verstandhouding met de *Belgische* regering overtuigd en teregt gesteld.

Dit brengt ons van zelve tot de beschouwing der gebeurtenissen in ons vaderland. Het genoot over 't algemeen meer en meer de gunstige gevolgen der scheiding van *België*. Handel en zeevaart namen vooral niet af; de Rijnhandel werd hoe langs zoo gunstiger; *Rotterdam* bereikte eenen misschien nooit gehoorden trap van welvaart, door de verplaatsing daarheen van bijna den geheelen *activen* handel van *Antwerpen*, althans van den *Oost-Indischen* handel en alle groote zeeschepen. Men denkt reeds over een groot dok en de afdamming der *Maas* voor de stad.

Ook te *Haarlem* en in vele *Overijsselsche* plaatsen hebben zich uit *België* belangrijke katoenfabrijken gevestigd; men spreekt er ook van éene te *Leijden*; en in diezelfde mate klagen de *Belgische* katoen-fabrikeurs over het verval hunner werkplaatsen. De landbouw klaagde, maar over lage prijzen, het gevolg van den overvloed, en over zware belastingen. Over het geheel was de oogsgoed. Eene groote onderneming nogtans, die aan alles de kroon opgezet, die ons voor altijd, wat er ook gebeure, van *België* onafhankelijk zou gemaakt hebben, de *ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Keulen*, die, in gemeenschap met het *Noord-Hollandsche* kanaal, het geheele land van het Noordwesten naar het Zuidwesten doorsneden, en tot den wereldhandel meer dan eenig ander zou geschikt gemaakt hebben, — die onderneming mislukte, door eene in *Hollanders* onbegrijpelijke miskenning hunner eerste en gewigtigste geldelijke belangen. Men durfde geen 12 millioen wagen (zoo het wagen mag heeten!), om de groote markt des algemeenen handels te behouden.

In het midden van den zomer waren de betrekkingen in geheel *Europa* zoo vreedzaam, dat de Koning het groot verlof *aller* schutters en vrijwilligers teekenen kon. De terugkomst dier braven in hunne haardsteden; de ongehuichelde eerbewijzingen, die hun ten deele vielen; de algemeene vreugde, vooral die hunner betrekkingen, die deze inkomst verzelden, te schetsen, — is hier de plaats niet, en is elders meer uitvoering geschied.

Al sprong dan ook, zoo het scheen, eene zending naar *Biberich* aan den hertog van *Nassau* vruchteloos af, ten einde dezen, des noods voor geld, tot den afstand zijner regten op de helft van *Luxemburg* te bewegen, men getroostte zich het *statu quo*, in de gedachte, dat hetzelve, hoe kostbaar dan ook, ons nog oneindig voordeeliger was dan de vereeniging met *België*.

De uitgaven van den staat hadden ook, door het verlof aan zoo vele strijders, eene aanzienlijke vermindering ondergaan, en men kon eindelijk bij het *budget* van 1835 die uitgaven met de middelen dekken. Er bestond echter een twistappel tusschen de onderscheidene (meestal tusschen de zee- en land-) gewesten, over de belastbaarheid in de grondbelasting, iets, hetwelk, in den aard der zake, reeds in zeker opzigt bij de oude *quota's* bestaan had. Eene staats-commissie, door den koning benoemd, had dit geschil bemiddeld, door het kadaster tot grondslag te leggen, en de gewesten, die daarbij, in vergelijking van vroegeren tijd, meer bezwaard waren, met ruim *f* 400,000 te ontlasten. Doch de regering had begrepen, die som van 4 ton over al de provincien te moeten omslaan. Dit baarde algemeen misnoegen bij de vergadering, en de wet werd bijna met eenparigheid, 44 tegen 8 stemmen, verworpen. De regering gaf toe, en liet de *f* 416,000 varen. Dit blijk van inschikkelijkheid werd door de Staten-Generaal niet slechts door gave aanneming der dus gewijzigde wet, maar ook van twee andere, tot de nieuwe ligting van 1835, zonder volkomen ontslag der negen vroegere ligtingen, tot instandhouding der (schaars toegepaste) wet tegen kwaadwilligen, en vooral door de genoegzaam *eenparige* toestemming in de begrooting, beantwoord.

Hoogstbelangrijk is zekerlijk dit treffend blijk van eendragt tusschen de regering en de vertegenwoordigers van vertrouwen der natie op haar bestuur. Van waar dan toch die dolle oorlogsgeruchten van eenen aanval op *Belgie*, ter herwinning van hetzelve, door sommigen zoo onvoorzigtig geloofd, door anderen zoo arglistig verspreid? Dat een *Belgisch* ministerie, om zich bij de domste natie geld te verschaffen, geruchten van oorlogstoerustingen verdicht, en — geloof daarbij vindt; dat zij in *Frankrijk*, waar men elkander verhaalt, « *dat de Shutters* (*chasseurs*) *weder opgeroepen worden*, » eenen weergalm vinden: dit behoeft ons niet te verwonderen; maar dat dagbladen in ons Vaderland die geruchten noch durven erkennen, noch tegenspreken, maar in allen gevalle betoogen willen, dat de Nederlandsche

gering wel eens *door de wapenen* aan den langen, onzekeren, drukkenden toestand een einde zou mogen maken; dat anderen de hereeniging met *Belgie* luid voorspreken, laag op den koophandel vallen, en zelfs de *republiek der vereenigde Nederlanden*, dat verhevenste gewrocht der nieuwere geschiedenis, durven verguizen: dit is te bejammeren! Het doet een dubbel nadeel, het ontrust de natie en strekt om wantrouwen tegen de regering te zanijen, om bij dezelve geheime bedoelingen te doen onderstellen, vierkant strijdig tegen de genoegzaam algemeene wenschen, en de dierbaarste belangen van het volk der *vereenigde Nederlanden*. Gelukkig heeft een minister ons verzekerd, dat de regering geenen tolk heeft buiten de Staats-Courant; en dus mogen wij al die onrustbarende geruchten beschouwen, als het werk van slaafsche vleijers, die meenen de geheime gedachten der regering te raden, en zich bij dezelve aangenaam te maken, door de natie weder naar *Belgie* te doen hunkeren, en haar deszelfs bezit, zelfs ten koste van een' algemeenen oorlog, te doen verlangen. *Daarom* weerleggen zij niet; zij voeden veeleer de leugentaal des vreemdelings van geheime wapeningen, terwijl men de Staten-Generaal door beloften van bezuiniging zou om den tuin leiden. Het moge al waar zijn, dat het *Duitsche* verbond op de ontruiming van *Luxemburg* door *Belgie* dringt: dit is geheel de zaak van het *Duitsche* verbond, en betreft ons zoo weinig, als b. v. grensgeschillen tusschen *Hanover* en *Pruissen* of *Brunswijk* het *Engelsche* volk zouden raken. Onze regering denkt te edel en te verheven, om daarvoor den staat der *vereenigde Nederlanden* in eenen algemeenen oorlog te wikkelen, die denzelven zijnen bloeijenden handel en geheele welvaart zou kunnen kosten. Het jaar 1835 moge dus zwanger gaan van groote gebeurtenissen: *Holland* vertrouwt op zijn' Vorst. ORANJE *kan* nimmer den ondergang of de verarming zijner in voorspoed en leed trouw geblevene landgenooten wagen aan de proef, om te *Brussel* op nieuw te regeren, en daardoor *Hollands* vernedering te voltooijen!

LONDEN, den 27sten December.

Men verzekert, dat heden het besluit ter ontbinding van het parlement door den koning geteekend, en dat het aanstaanden Maandag of Dingsdag afgekondigd zal worden.

De graaf *van Haddington* is benoemd tot lord-luitenant van Ierland. Bovendien zijn in de laatste dagen weder verscheidene ondergeschikte plaatsen in het bestuur vervuld, en onder de daartoe benoemde personen merkt men weder eenige hevige tory's op, zoo als b. v. lord *Stormont* en den graaf *van Lincoln*. De benoeming dezer lieden, welke nog onlangs zich sterk tegen alle hervormingen in kerk en staat moeten hebben uitgelaten, alsmede die van den heer *Knatchbull*, van graaf *Roden*, en van den kollonel *Perceval*, welke allen tot de ultra-tory's behooren, baart onder de hervormings-partij een zeer groot misnoegen, en doet haar de verklaring van den heer *Peel*, nopens zijne gezindheid om wezenlijke misbruiken afteschaffen en nuttige hervormingen te maken, ten eenemale mistrouwen. Op dezen grond wordt dan ook dagelijks de tegenstand der laatstgenoemde partij sterker, en in hare dagbladen leest men reeds even verbitterde als hevige vermaningen aan de kiezers, om bij de aanstaande verkiezing van een nieuw parlement erkende hervormers te benoemen, en alzoo ten spoedigste een einde te maken aan het tegenwoordige ministerie, van 't welk zij, bij langer bestaan, de meest ongunstige gevolgen voorspellen, ten aanzien van de openbare rust, bijzonder in Ierland. — De ministerielen beweeren, dat men het nieuwe bestuur zoo wel naar deszelfs daden als naar de personen, waaruit het bestaat, moet beoordeelen, en terwijl zij zich steeds beroepen op de, nog door geenen maatregel wederlegden, vrijzinnige verklaring van den eersten minister *Peel*, vertrouwen zij, dat de groote menigte der bezadigden en dergenen, die iets in den staat te verliezen hebben, het tegenwoordige bewind krachtig zal ondersteunen. Het onstuimige en bijna oproerige gedrag van de radicale partij, bij gelegenheid der bijeenkomst in het Londensche koffijhuis op den 23sten dezer, schijnt die partij in de daad veel nadeel te hebben gedaan.

PARYS, den 27sten December.

Al de ministers, die wegens hunne vernieuwde benoeming, ook op nieuw moeten benoemd worden om leden van de kamer der afgevaardigden te kunnen blijven, zijn allen herkozen.

Sommige dagbladen willen, dat de maarschalk *Mortier* als president van den raad van ministers zal vervangen worden. Dit is echter vooreerst niet waarschijnlijk.

— Men zegt, dat lord *Cowley*, broeder van den hertog *van Wellington*, ambassadeur te Parijs zal worden in plaats van lord *Granville*.

— Berigten uit Madrid van den 20sten melden, dat de wet, waarbij don *Carlos* en zijn geslacht van den Spaanschen troon uitgesloten worden, op drie onderscheiden punten der hoofdstad en in de voornaamste steden des rijks plegtig is afgekondigd geworden.

Van de Spaansche grenzen wordt het volgende geschreven: De strijd met don *Carlos* schijnt nu in de valei van Borunda te zullen beslist worden. De Carlisten hebben daar den 12den eene nederlaag geleden, en zijn er den 15den op nieuw aangevallen geworden. Er is gedurende zeven uren gevochten; de nacht alleen heeft een einde aan het gevecht gemaakt. Beide partijen schrijven zich de overwinning toe. Dit is zeker, dat het een bloedige dag is geweest, daar beide partijen zeggen, dat er duizend man op het slagveld gebleven zijn. In den nacht van den 16den en in den loop van den dag van den 17den, zijn de troepen der koningin door twee duizend man onder *Mina* versterkt geworden. Het garnisoen van Vittoria heeft zich mede naar dit punt begeven, waar *Manso* ook met drie duizend man verwacht werd. De strijd hield aan, ondanks de sterke positien van *Zumala-Carreguy*. Men meende dat hij zoude moeten wijken of de vlugt nemen.

— Het hof van assises van de Rhone heeft zich dezer dagen bezig gehouden met eene aanklagte wegens diefstal, voorafgegaan van vergiftiging. Er waren zeven beklaagden: *Charlotte Revaillard*, vrouw *Allibert*, *Desage*, *Marie Sibut*, *Morel*, vrouw en man, en *Challut*; mejufv. *Dugnaire*, weduwe *Baizet*, had te Villefranche een wel voorzien magazijn van allerlei stoffen. Den 7den Februarij komt er eene vrouw om onderscheidene goederen te koopen, en verzoekt, om in het magazijn een stukje te mogen eten. Zij vraagt mej. *Baizet* of zij haren wijn, dien zij zeer goed noemt, eens wil proeven. Deze neemt er wat van, uit beleefdheid. Naauwelijks heeft zij er een teugje van genomen, of zij valt in slaap en wordt geheel bewusteloos. De onbekende sluit daarop de deur en laat des avonds hare medepligtigen binnen, die zich van bijna voor 3000 franken aan goederen meester maken. Mejuf. *Baizet* was, toen zij in slaap geraakte, gevallen en had zich vrij sterk aan de slaap van het hoofd bezeerd. 's Anderen daags vond men haar naauwelijks ontwaakt. Zij vertelde wat haar overkomen was. Men bevond, dat de wijn, welke zij gedronken had, een mengsel van *opium* en *datura-stramonium* bevatte, waardoor zij in een' staat van verdooving geraakt was; zoodat zij slechts, als in eenen droom, de lieden zag, die haar bestolen, maar zonder eenige magt te hebben om er zich tegen te verzetten. De beschuldiging van vergifting is bij de jury niet aangenomen. Vrouw *Allibert* en *Marta Sibut* zijn veroordeeld, de eerste tot tien jaren dwangarbeid en te pronkstelling, en de laatste tot acht jaren dwangarbeid zonder te pronkstelling.

Van den 28sten December.

Men heeft tot dus verre nog geene nadere berigten van het oorlogstooneel in Spanje, waarop men staat kan maken. Het ministeriele avondblad meldt daaromtrent het volgende: « *Mina* is van Lumbiez te Pampelona wedergekeerd, na het overschot van het korps van *Erazo* vergeefs vervolgd te hebben. Men heeft nog geene zekere tijdingen van het gevecht van den 15den; maar, volgens de loopende geruchten, moet men gelooven, dat *Cordova* bij de brug van Arguijas een vergeefschen aanval tegen *Zumala-Carreguy* gedaan heeft. Het schijnt, dat, doordien deze brug niet door *Cordova* werd vermeesterd, *Oraa*, die om de opstandelingen was heengetrokken, hun alleen het hoofd heeft moeten bieden. Hij is 's nachts weggetrokken en heeft zich den 16den te Los Arcos weder bij *Cordova* gevoegd. Den 17den waren de afdeelingen van *Cordova* en *Oraa* te Puentes de la Regna.

— In de zitting van den 17den heeft de 2de kamer der cortes (de procuradores) bepaald, dat het inkomen der beide koninginnen 40 millioen zal bedragen.

BRUSSEL den 29sten December.

Dezer dagen zijn in de arsenalen der artillerie van Nieuwpoot gestolen 5000 pond lood, 600 pond gegoten ijzer en 124 aardzakken.

s' GRAVENHAGE, den 30sten December.

Z. K. H. de Prins *van Oranje*, wordt heden middag alhier verwacht, en zal zich, naar men verzekert, in de eerste dagen van Januarij naar Londen begeven.

AMSTERDAM, den 30sten December.

Beurs van den 29sten December

De Engelsche berigten van jongstleden Vrijdag zijn niet aangekomen, doch heeft men over Antwerpen tijdingen uit Londen ontvangen, welke niets bijzonders behelzen; alleen hebben Spaansche cortes te Londen eenen achteruitgang van omtrent 1 pCt. geleden.

De tijdingen uit Spanje zelf zijn weder aller onzekerst. Van den eenen kant spreekt men van overwinningen door *Mina* behaald, anderzijds wilde men weten, dat *Zumala-Carreguy* onder de Christinos eene slagting aangerigt had; het wordt echter moeijelijk te onderscheiden, welke van deze tijdingen echt zij. Op de prijzen der Spaansche effekten blijft intusschen deze toestand ongunstig werken en waren dezelve alle in eene flaauwe houding.

Zie de navolgende fluctuatien:

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. 54, $53\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$ à $\frac{15}{16}$ bij zeer uitgebreide omzetting; de afrekening van morgen bragt reeds heden in dit effekt veel handel te weeg; er werden zeer beduidende posten heen en weder omgezet; doch was de prijsverandering van geene beteekenis. 5 pCt. $99\frac{13}{16}$ à $\frac{7}{8}$ met eenigen handel. In kansbiljetten waren de afdoeningen ook levendig: 24

$23\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$ gebleven. Oude sijndikaat onveranderd, $92\frac{7}{8}$ à $\frac{3}{4}$; nieuwe $75\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$; handel-maatschappij $102\frac{7}{8}$ à 103 in kleine partijtjes gedaan.

Spanje. 5 pCt. perpetuelen openden à $42\frac{1}{2}$, vielen tot $41\frac{1}{4}$ terug en bleven $42\frac{3}{8}$; 3 pCt. $26\frac{5}{8}$ á $\frac{3}{4}$ met eenige koopers; uitgestelde $13\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$ à $\frac{3}{4}$ met verkoopers voor Belgische rekening; obligatien-cortes $41\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{2}$ bij trage affaire; coupons derzelve 25 à $\frac{1}{4}$.

Rusland. Oude Russen $103\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$; nieuwe $103\frac{3}{4}$ à 104; Russen van 1831 en 1833 $98\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$; roebels $67\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$ alles echter met weinig handel.

Oostenrijk. 5 pCt. metallieken $98\frac{5}{8}$ en $\frac{3}{4}$ gedaan; $2\frac{1}{2}$ pCt. dito $53\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$; nieuwe Weener aandeelen 689 en 690 *f* in kleine partijtjes verhandeld.

Beurs van den 30sten December.

De Engelsche berigten van Vrijdag, welke heden gearriveerd zijn, behelzen hoegenaamd niets nieuws; ook uit Frankrijk en Spanje is niets nieuws hoegenaamd.

De handel was heden niet beduidend, doordien men zich grootendeels met de afrekening bezig hield; ook hebben de prijzen omtrent niets gevarieerd.

Fluctuatien der prijzen:

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; 5 pCt. $99\frac{7}{8}$ à $\frac{15}{16}$; kansbiljetten $23\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$, 24 gebleven. Oude sijndicaat $92\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$; nieuwe $75\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$.

Spanje. 5 pCt. perpetuelen $42\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$; 3 pCt. $26\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$; uitgestelde 14 à $14\frac{1}{8}$; cortes-obligatien $41\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{2}$; dito coupons $25\frac{1}{4}$.

Russische en Oostenrijksche schuldbrieven als gisteren.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 29 Dec. 0 El 7 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 3 D
Den 30 dito 0 El 7 Palm 8 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 4 D

Heden overleed tot onze bittere droefheid, ons jongste ZOONTJE, *C O R N E L I S*, in den ouderdom van $1\frac{1}{2}$ jaar.

ROZENDAAL,
den 28sten December
1834.

G. KETS.
A. KETS.
Geb. DE RIDDER.

Deze is dienende zoo tot bijzondere als algemeene bekendmaking.

Heden avond behaagde het God andermaal, onzen tweeden ZOON, *O T T O*, tot zich te nemen, in den ouderdom van ruim negen jaren, na eene ongesteldheid van 14 dagen. Zwaar valt ons dit verlies, daar wij in den loop van drie weken drie treffende Sterfgevallen te betreuren hebben: dan wij hopen Gode te zwijgen.

ROZENDAAL,
den 30sten December
1834.

G. KETS.
A. KETS.
Geb. DE RIDDER.

Vrienden en Bekenden gelieven deze als algemeene en bijzondere aan te nemen.

---

§ § § † † *H. G O U W E L U S G U N N I N G*, Notaris in het Kanton *Nijkerk*, residerende te *Putten*, Provincie *Gelderland*, zal, namens zijne Principalen, op Donderdagen den 8sten en 22sten Januarij 1835, telkens des morgens om *tien* ure, ten huize van *J. VAN HET N E T*, Kastelein aan de Allermolen onder *Putten*, bij inzaat en toeslag, veilen en verkoopen, de navolgende, onder *Putten* gelegen en geheven wordende, onroerende Goederen:

1o. Het E R V E en G O E D, *Klein Veenhuizen* genaamd, bestaande in: H U I S en E R V E, S C H U U R, O V E N, V A R K E N S C H O T, twee B E R G E N, twee S C H A A P S C H O T E N, opgaande B O O M E N, H A K H O U T, T U I N en B O U W L A N D E N en H E I D E V E L D E N, te zamen groot 29 Bunders, 29 Roeden en 49 Ellen.

2o. Een A K K E R M A A L S B O S C H, nabij het vorige Perceel gelegen, groot 2 Bunders, 23 Roeden en 20 Ellen.

3o. Een A K K E R M A A L S B O S C H, gelegen als voren, groot *één* Bunder, 31 Roeden en 30 Ellen.

4o. Een H U I S en E R V E, V A R K E N S C H O T, B O S C H, H A K H O U T, T U I N, W E I- en B O U W L A N D E N, te zamen groot één Bunder, 70 Roeden en 50 Ellen.

5o. Een stuk W E I- of H O O I L A N D, de *Paalkampjes* genaamd, groot één Bunder, 70 Roeden en 80 Ellen.

6o. De Hoogesteegers T I E N D.

7o. De Withagers T I E N D.

8o. De Bijstersche T I E N D.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen ten Kantore van opgemelden Notaris, alwaar de Koopsvoorwaarden, *acht* dagen vóór den inzaat, zullen ter visie liggen. — Brieven franco.

---

§ † § § § † Die iets schuldig is aan, of te vorderen heeft van wijlen den Heer Notaris *B E R N A R D U S DE B R U I N* in November 1834 te *Andelst* overleden, wordt verzocht daarvan behoorlijke schriftelijke opgave te doen aan den Apotheker *R. O. B O S C H*, te *Nijmegen*, of aan den Notaris Mr. *N. G. F R A N K E N*, te *Elst*, voor den 20sten Januarij 1835.

---

§ § § § § § Men wordt verzocht alle brieven, pakjes of boodschappen, geaddresseerd aan Mr. *C. P. E. R O B I D E VAN DER AA*, *Advokaat te Arnhem*, of deszelfs huisgenooten, voortaan te bezorgen aan deszelfs intrek ten huize van mejufvrouw *VAN DEN H E U V E L*, op den hoek van de Broederen- en Bakkerstraten te *Arnhem*.

LEES HIER!

Door verandering van woonplaats, wordt op zeer aannemelijke voorwaarden ter overneming aangeboden, eene ruim beklante en solide A F F A I R E in M A N U F A C T U R E N, met alle de voorradige G O E D E R E N, gesitueerd in eene der volkrijkste steden van *Gelderland*. De termijnen van betaling zullen ten genoege des koopers zoo gemakkelijk mogelijk gemaakt worden, kunnende men bij onderhandeling van de striktste geheimhouding verzekerd zijn. Ter bekoming van nadere inlichtingen worden de hierop reflecterenden uitgenoodigd, zich, met vrachtvrije brieven, onder Litt. X. Z. te adresseren aan de heeren *S C H A L E K A M P* en *VAN DE G R A M P E L*, Boekhandelaars achter de Nieuwekerk, te *Amsterdam*.

---

§ § § § § § *J. J. M I N K E N H O F*, thans uitgepakt ten huize van *H. R E E N S*, in de Kerkstraat, laat het geëerde publiek bekend maken, dat hij weder ontvangen heeft wit Porselein met oortjes, per douzijn a *f* 4; zwarte Theeserviezen a *f* 1,75; nieuw model geslepen Wijnroemers, per douzijn a *f* 3; Likeu-kelders met vier Flessen a *f* 4,25 en met 6 Flessen a *f* 6; Waschtafels met zijn toebehooren a *f* 7,50; groote Toiletspiegels a *f* 7,50; haardstel met zijn toebehooren a *f* 10,50; Parapluis staanders a *f* 1,80; koperen studeer Lampen a *f* 3; dames Werktafeltjes a *f* 5,40; beste Windsorzeep de 12 stuks a *f* 0,60; idem a *f* 0 75; Savonetballen per stuk a *f* 0,05; beste Eau de Cologne per Fles a *f* 0,20; per kist a *f* 1; Vuilnisblikken a *f* 0,25; Dambord met schijven a *f* 2; ivoor schaak-stukken a *f* 1,50; idem *f* 2; idem *f* 3,25; Viesjes doozen het paar a *f* 8; Tafel-komfooren a *f* 1,50. Verders vele soorten Serviesen, Tafel lampen, groen, geel en rood verlakt met pleten randen, Chinees en andere verlakte goederen, vele soorten van tafel messen. De goederen zijn te veel om te noemen, ook vele soorten van Spiegels en Schilderijen met vergulde en mahonie houten lijsten; de goederen zullen tot vermindering van prijzen verkocht worden. De bovengenoemde zal niet langer uitgepakt blijven dan tot Vrijdag den 9den Januarij 1835; de winkel zal open zijn van des morgens 9 tot des avonds 9 ure; belooft eene civiele bediening, verzoekt een ieders gunst en aanbeveling.

*** Bij *C. A. T H I E M E*, te *Arnhem*, is op nieuw van de pers komen, en in de voornamste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld:

GELDERSCHE
VOLKS-ALMANAK
voor het Jaar 1835.
DOOR
O. G. Heldring,
Predikant te Hemmen.

Met drie Plaatjes en een Muzijkstukje.

Tweede vermeerderde Druk.

Dit Jaarboekje, bevat, behalve den gewonen Kalender, tevens eenige algemeene regels ten opzigte van de veranderingen des Weders; eene opgave der Markten en Kermissen, en der Middelen van Vervoer in de Provincie *Gelderland*; voorts een MENGELWERK, waarin de volgende stukken voorkomen: Lofrede van SLICHTENHORST op Gelderland; een lied van Gelderland. *Oud-Geldersche Volksfeesten:* de Meiboom; het Paaschvuur; het Kinderfeest te Terborg. *Geldersche Oudheden:* de Meurssen toren onder Didam; de steenen Doopvont te Almen. *Geldersche Legenden:* BEATRIX; het verzonken Slot. *Geldersche Geschiedenissen:* WILLEM VAN GELRE; ENGELBERT VAN NASSAU; GERLACH VAN DER CAPELLEN; MAARTEN SCHENK; LAURENS GEPKES. *Geldersche Taal:* SLICHTENHORST over de Geldersche taal; Hoe Baos VINK van Meister MAORTEN BAORDMAN fluiten leerde; *en Vertellingsken. (Lijmersche tongval)* Anecdote; 'Et Schaassen-riejen; *en praotpartieken tussen* HARMEN en BARTELD. *(Zutphensche tongval.) Geldersche Poëzij:* Aan mijn geboorteplekje; Goeden nacht aan mijnen Vader; Zomer-Avondliedje; Ontschuldiging; De Nederlandsche Vlag; Twee Geldersche Schutters-liederen. *Parabels:* het Viooltje; de Tweestrijd. *Oude en Nieuwe tijd:* hoe ERASMUS, van *Rotterdam*, het Herbergsleven vond, en hoe het tegenwoordig is. *Geldersche Dichters:* TEN HOET. *Geldersche Hutspot. Geldersche algemeen nuttige Kundigheden.* — De prijs is 75 Centen.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.